

DISPUTATIO IN PUBLICVM INGOLST

STUDII PROPOSITA. ANNO POST
Ch: Nat: M. D. LIII.

Presidente M. Sebastiano Reisachero ac respondentibus Ioanne Aurpachio,
Georgio Chunio.

De Magia pronuntiatum primum.

RINCIPIO distinguimus, ac separamus Magiam à Goetia quæ nunc uulgo Necromantia, à quibusdam etiam ineptius Nigromantia uocatur, quam Picus apud Modernos in usu fuisse dicit) quæ, quoniam cum malis dæmonibus cōmercium habet, & paciscitur, magisq; ad hominum perniciem, quām utilitatem spectat, meritò & legibus prohibetur, & ab omnibus bonis repudiatur.

II.

Magia uero ars est, seu peritia quædam agendi, non per communes, & uulgatas natūre uires, & qualitates, sed per rerum efficaciam peculiarem, & occultiorem.

III.

Quæ quidem generatim ferè continetur in sympathia, & antipathia quadam rerum uel inter se ipsarum, uel ad stellas, uel ad animam mundi, uel ad genios naturæ rerum præsides, uel contra malos quocq; dæmones.

IV.

Et bellè quidem Magi dicuntur maritare mundum: quod uires occultas in mundo uariè dispersas, masculi & foeminei quasi sexus inter se per Magicas iuγγας copulant, atq; iungant, & inde tanq; ex seminibus suos fortus, fructus, & effectus eliciat.

V.

Instrumenta uero Magi sunt non solum elementa, lapides, metalla, arbores, animaltes, harumq; partes & membra, sed etiam colores, odores, figuræ, characteres, numeri, soni, uoces, orationes, item cogitationes, uisa, persuasiones, & quædam huius generis etiam alia fortasse.

VI.

Voces singulas nihil ex instituto, & consensu hominum significantes plus in Magia ualere, quām significantes nobis una cum Pico probabile uidetur: Propterea quod quælibet vox in Magia efficaciam habeat, quatenus Dei uoce, ut idem in conclusionibus suis loqui solet, formatur.

VII.

His de Magia pronunciatis quanquam clarissimi, doctissimiq; uiri, Ioannes Picus Mirandula, Ioannes Reuchlinus, Theophrastus Paracelsus, Marsilius Ficinus, Ioannes Tritemius, Cornelius Agrippa, Albertus magnus, & ex ueteribus Zoroaster, Mercurius Trismegistus, Pythagoras, Democritus, Iamblichus, Proclus, Porphyrius, & tota Cabalistarum schola apertè assentiantur, nec obscure sacræ literæ, sancti patres multis & exemplis, & testimonij ea comprobent, tamen nos ea quidem non tam affirmamus, quām an affirmari debeat, & ad disputandum proponimus, & exquirendo cognoscere studemus, & ueriore sententiam, firmioresq; rationes afferenti non solum libenter cedemus, sed maximas quoque gratias agemus.

Physica pronuntiata de fortuna. I.

Aristoteles quidem fortunam causam esse dicit per accidens, nos tamen id uerum esse negamus.

II.

Nullam enim omnino causam per accidens rectè dici affirmamus, propterea quod omnia, quæ aliquid efficiunt, aut agunt, quatenus id agunt, ea ipsa id agunt, & per se, suaq; ui, non per accidens, aut uim alienam.

III.

Deinde in hoc quoq; reprehendimus Aristoteles, quod fortunam tantummodo effectorum non propositorum, aut expectatorum causam esse dicant, cum perspicuum sit fortunam in bello quoq; ludo aleæ, & alijs multis actionibus dominari: etiam si hoc in illis eveniat, quod expectatum, desideratumq; fuerit.

IV.

Quare fortunam sic definiendā putamus, ut sit eventus aliquis aut inopinatus, aut non certò expectandus ante, quām euenerit, efficiens rem aliquam utilem, aut dannosam. Hoc enim postremo distinguitur à casu.

Dialectica pronuntiata de Syllogismo.

Syllogismum dicimus estimationem esse quandam, ac collationem duarum rerum ad tertiam aliquam, unde, quam dux illæ inter se conuenientiam habeant, aut disscrepantiam, iudicetur.

V.

Hac estimationi facultate homines maximè à beluis discernuntur, quantumq; de hac alicui diminutum est, tanto ille bestiæ similius est: Vt, qui syllogismum nullū confidere possit, pro homine ferè haberī non debeat.

VI.

Omnis autem argumentandi formas syllogismi species esse affirmamus; ac inductionem quidem, & exemplum syllogismos imperfectos appellamus.

Ethica pronuntiata I.

Perinde ut si membra alicuius in corpore humano auulsio reliqui totius corporis, quod peritum esset aliás, in columnatatem afferret, id non auelli iniquum esset; ita, si publica salus ex interitu alicuius hominis penderet, eum pro patria mori non laudabile solum, sed æquum etiam omnino censemus.

VII.

Ac uir sapiens, qui multam utilitatem Reipub: atq; hominum societati, si in uita remaneat, afferre possit, si ob eam causam aliquid alteri homini inertii, atq; inutili detraheret, iuste id illum facturum, unà cum Cicerone lib:3, de offici: existimamus.

87

A. 1553.

МОИ МУЖИ